

UGENT MAGAZINE

| EDITIE N°9 |

BLAD VOOR ALUMNI
EN ANDERE DURFDENKERS

UNIVERSITEIT
GENT

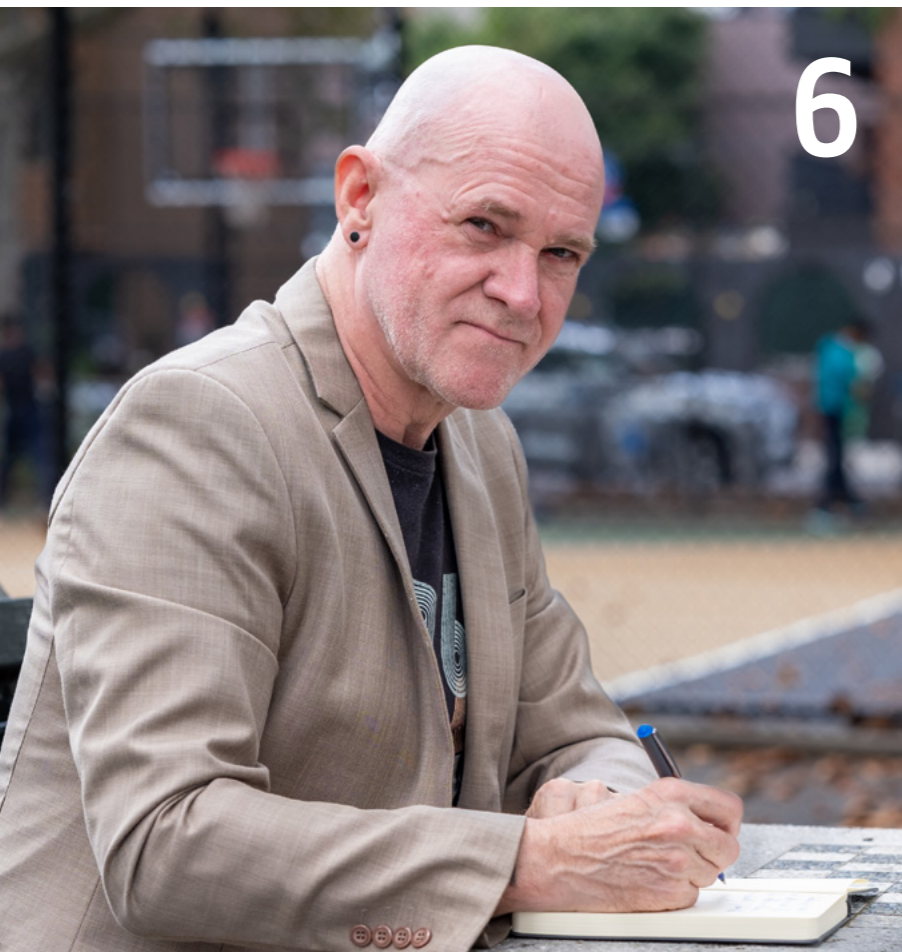

ZEBRAVISSEN HELPEN DE WETENSCHAP VOORUIT

Met 15.000 zijn ze. De zebrafissen van de UGent. Dat maakt 60.000 strepen. Hun habitat: de Core Zebrafish Facility Ghent. Van onderzoek naar bindweefselziektes, toxines en neurologische aandoeningen, tot kanker en zelfs gedrag: de visjes hebben een streepje voor als eerstelijnsproefdier. Want klein als ze zijn, hebben zebrafissen talloze troeven voor onderzoek. Ze zijn doorzichtig, delen zo'n 70 procent van de genen met de mens en planten zich makkelijk voort... om er maar een paar te noemen.

Ontdek meer over de zebrafissen aan de UGent via deze QR-code.

6

6

DE BRIEF

Björn Soenens schrijft een brief aan zijn 18-jarige zelf

8

UGENT @ WORK

Hoe wetenschappelijk onderzoek helpt bij het vinden én houden van je droomjob

14

EXPO GUM

Op zoek naar de waarheid in Gents Universiteitsmuseum en Plantentuin

18

GENEESMIDDELEN VAN DE TOEKOMST

Spinvriesdrogen als game changer bij virusuitbraken

22

IN BEELD

Campus Coupure: van gevangenis tot 'Het Boerenkot'

26

ONDERWIJS

Hoe we aan de UGent artificiële intelligentie omarmen

29

LEVENSLANG LEREN

Drie opleidingen in de kijker voor leerkrachten

32

MAAK HET VERSCHIL

Dankzij de nalatenschap van een huisarts oefenen studenten geneeskunde op levenschte modellen

36

ALUMNIVERENIGING IN DE KIJKER

Verbonden door muziek, en de UGent

39

DE BLIK VAN RIK

14

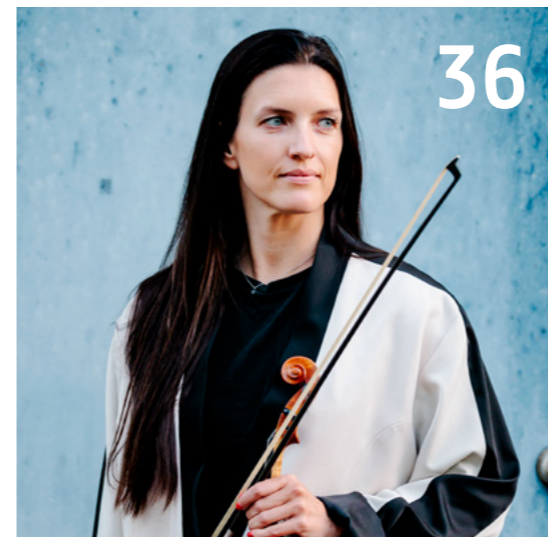
32

Wil je meer verhalen lezen over de UGent, surf dan naar www.durfdenken.be

INHOUD

22

36

Redactieadres
Directie Communicatie en Marketing UGent, Campus Ufo, rectoraat Sint-Pietersnieuwstraat 25 9000 Gent

Verantwoordelijke uitgever
Rik Van de Walle, rector UGent

Coördinatie
Liesbeth Fiems, Stijn Van Kerkhove, David De Wolf

Redactie & Design
The Fat Lady

Fotografie
Martin Corlazzoli
Damon De Backer
Anneke D'Hollander
Marijn De Reuse
Aaron Lapeirre
Alexander Meeus
Ruth Terwecoren
Anton Coene
Christophe Vander Eecken
Archief UGent

Illustraties
Iris van den Akker

Cover
Alexander Meeus

Druk
Perka

Gedrukt met vegetale inkt op 100% gerecycleerd Nautilus® papier en met elektriciteit afkomstig uit CO₂-neutrale bronnen.

COLOFON

UGent Magazine is het blad voor alumnileden en relaties. Het wordt jou twee keer per jaar toegestuurd.

Wil je het liever niet meer ontvangen? Of op een ander adres? Laat het dan weten via communicatie@ugent.be

Ontvang je het magazine nog niet, en wil je dat wel? Dat kan door lid te worden van de alumnivereniging van jouw opleiding (zie ugent.be/alumnus). Registreer je ook op het alumniplatform infinitem.ugent.be.

Beste Björn,

je staat voor de keuze wat je gaat studeren. Hoewel de leerkrachten van het Sint-Jozefscollege in Izegem je aanmoedigen richting fysica, weet jij al sinds je vijftiende dat je hart bij de journalistiek ligt. Vertrouw op dat gevoel. Je nieuwsgierigheid en passie voor taal zijn essentieel voor wat later komt.

Het wordt Engels en Frans aan de Provinciale Hogeschool voor Vertalers en Tolken in Gent (later Toegepaste Taalkunde aan de UGent, n.v.d.r.). De passie voor Engels heb je al lang, zeker na je laatste reis in Amerika op bezoek bij de familie van oma. Frans lijkt dan weer logisch in België.

Je zal hard studeren, zoals je met de paplepel is ingegeven. Vader legt de lat hoog, hoe goed hij het ook bedoelt. De kansen die hij als jonge man nooit kreeg, wil hij jou geven. Die eerste twee jaren in het hoger zit je dan ook aan je bureau gekluisterd. Pas als je beseft dat het wel lukt, durf je meer van het stadsleven in Gent te genieten.

Maar je werkt hard voor wat je wil. De grote droom is om voor de BRT te werken. Ik licht al een tipje van de sluier: je zal die droom waarmaken. Meer nog, je zal je opwerken tot hoofdredacteur van Het Journaal.

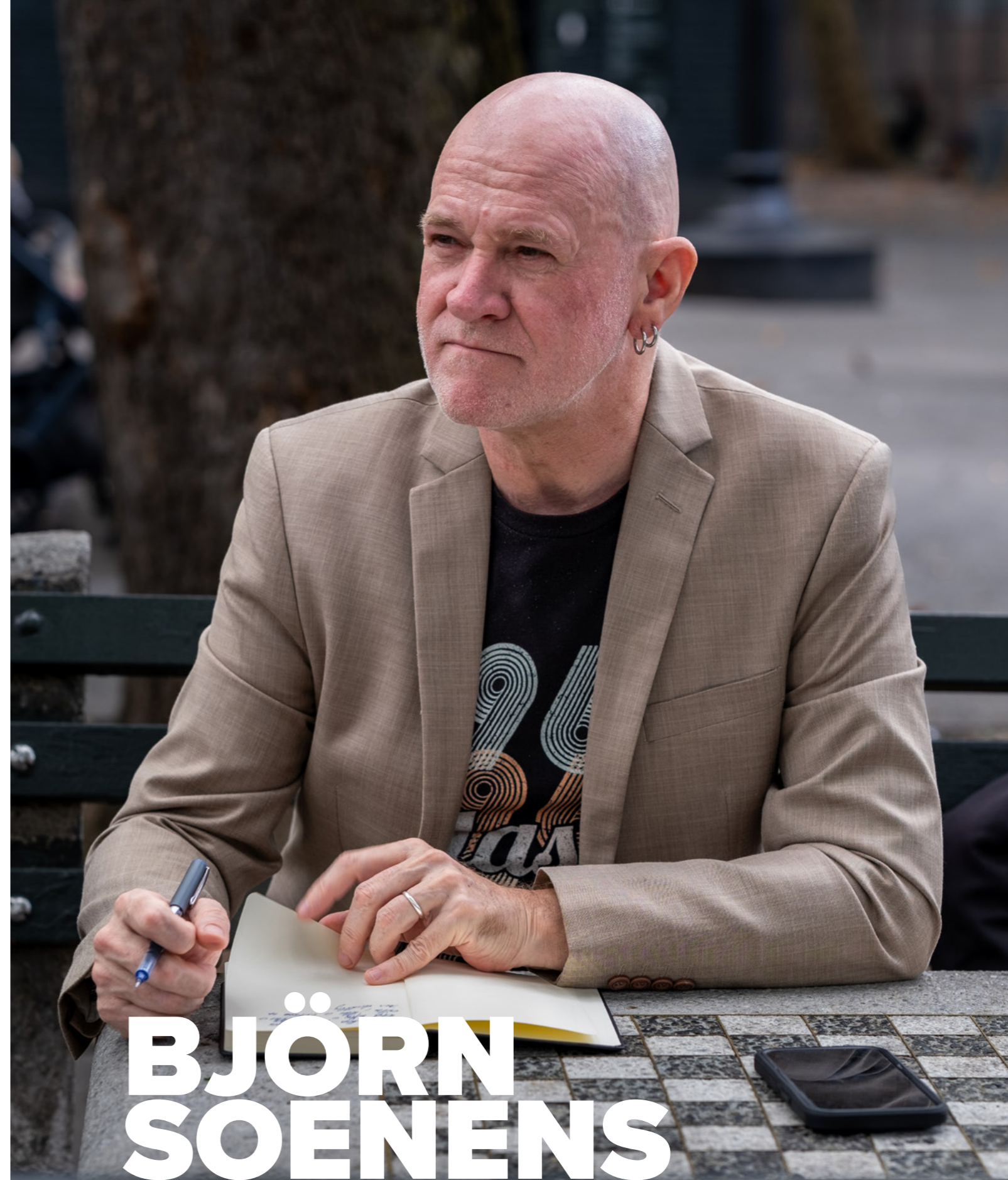
En nu het toch gaat over dromen realiseren: ik schrijf deze brief in New York, terwijl ik hier aan de slag ben als Amerika-correspondent. Op een dag interview je de voorzitter van het Huis van Afgevaardigden en duw je zelfs de president een micro onder de neus. Het wordt een fantastische tijd, die nu stilaan plaatsmaakt voor nieuwe uitdagingen.

Dus, jonge Björn, ga ervoor met volle overtuiging. Je pad zal niet altijd rechtlijnig zijn, maar de ervaringen die je opdoet en de mensen die je ontmoet, zullen je vormen tot de persoon die je hoort te zijn. Blijf trouw aan jezelf en je ambities, de rest zal volgen.

Koester ook dat beetje craziness, zoals het enthousiaste en levenslustige, maar nederige jongetje uit Ingelmunster. Het leven is kort, zoals een vuurvliegje in de nacht, een ademwolk in de winterlucht. Wees serieus in wat je doet, maar doe het met plezier. Vader had gelijk: doe iets goed of doe het niet. En ja, het leven zal uitdagingen brengen, zoals een ziekte die je compleet overvalt. Maar uit ervaring weet ik dat het overwinnen ervan nieuwe kansen geeft om sterker terug te komen.

Het is een gekke gedachte om naar je achttienjarige zelf een brief te sturen terwijl je jezelf, 38 jaar later, nog steeds achttien voelt. Maar geloof me, je staat aan het begin van een ongelooflijke reis.

Björn

BJÖRN SOENENS

Björn Soenens schrijft een brief, gericht aan zijn 18-jarige zelf. Welke raad heeft hij voor de jongvolwassen Björn die zijn grote journalistieke droom wil waarmaken?

Hoe wetenschappelijk onderzoek helpt bij het vinden én het houden van je droomjob

Of je nu net bent afgestudeerd of op zoek naar een nieuwe uitdaging: de ideale job vinden is een complex en uitdagend proces. Maar wat is dat eigenlijk, de ideale job? Hoe pak je de zoektocht aan? En hoe zorg je ervoor dat je gelukkig blijft als je die job hebt gevonden? Professor Greet Van Hoya van UGent @ Work: "Zelfreflectie is het allerbelangrijkste."

Weten wie je bent en wat je wil, dat bedoelt professor Greet Van Hoya met 'zelfreflectie'. "Het begint allemaal bij zelfkennis: wie ben ik, wat doe ik graag? Als je dat weet, kan je op zoek naar je droomjob. Want die sluit aan bij jouw interesses, waarden en behoeften", legt ze uit. Greet is hoofddocent aan de vakgroep Marketing, Innovatie en Organisatie bij de faculteit Economie en Bedrijfskunde en onderzoekt hoe mensen op zoek kunnen naar een job die bij hen past en hoe organisaties ervoor kunnen zorgen dat medewerkers zich betrokken en tevreden voelen.

WAT IS EEN DROOMJOB?

Wat zo'n droomjob precies inhoudt, daar bestaat geen eenduidig antwoord op. Net omdat de invulling ervan afhangt van persoonlijke factoren. "Er moet vooral een goede match zijn tussen jou en de job. Dat noemen we een fit", zegt Greet. "Enerzijds spreken we van een supplementaire fit: als jouw waarden passen bij de cultuur van de organisatie. Anderzijds is er de complementaire fit, waarbij jouw vaardigheden en behoeften aansluiten bij wat de organisatie te bieden heeft. Zoals de mogelijkheid om je verder te ontwikkelen of een aantrekkelijk loonpakket." Uit onderzoek blijkt dat zowel werkgevers als sollicitanten op zoek gaan naar die fit. En als die er niet is, leidt dat vaak tot vertrek of ontevredenheid.

OP EEN
DAG VIND
JE DE
VAN JE
LEVEN

“Het begint allemaal bij zelfkennis: wie ben ik, wat doe ik graag? Als je dat weet, kan je op zoek naar je droomjob.”

Als je weet wat je wil en daar regelmatig bij stilstaat, kan je je loopbaan actief sturen en optimaliseren. Greet: “Binnen je huidige job kan dat je helpen om op zoek te gaan naar nieuwe uitdagingen. Tijdens je zoektocht naar een job helpt het je de ideale match te vinden.”

Meer nog: het is een heel belangrijke fase in die zoektocht, vertelt Greet. “Vroeger dachten we: hoe meer tijd je investeert in je zoektocht, hoe groter de kans op succes. Nu weten we dat vooral de manier waarop belangrijk is. Zoek slimmer, niet harder”, dat concludeert Greet uit haar onderzoek naar werkzoekkwaliteit. Samen met haar collega's verwerkte ze wetenschappelijke studies in een theoretisch model dat het ideale werkzoekproces beschrijft. Dat bestaat uit vier stappen: breng in kaart wat je kan en wil, plan je sollicitaties, voer je plan uit en reflecteer.

ZOEKTOCHT NAAR IDEALE JOB

1. Breng in kaart wat je kan en wat je wil

De eerste fase kan je op verschillende manieren aanpakken. Sommige mensen kiezen ervoor om loopbaanbegeleiding te volgen of online tests te doen, bijvoorbeeld via VDAB. Voor studenten biedt een stage tijdens de opleiding een uitstekende kans om zichzelf beter te leren kennen en te ontdekken welke taken ze leuk vinden. Werkzoekenden kunnen dan weer via vrijwilligerswerk of een tijdelijke job waardevolle inzichten ontdekken in hun eigen voorkeuren en talenten. Op deze manier kan je duidelijke doelen opstellen voor je zoektocht naar een job.

2. Plan je sollicitaties

“Als je weet wie je bent en wat je wil, kan je beginnen plannen”, aldus Greet. “Dat is de tweede fase in het zoekproces. Wanneer ga je solliciteren? Voorzie daarvoor voldoende tijd, stel deadlines én bepaal op welke manier je solliciteert.” Schuim dus niet enkel vacaturesites af, maar spreek ook je netwerk aan. Greet: “Heel veel jobs worden via via ingevuld en komen pas op de markt als er niemand wordt gevonden. Als je met mensen praat, kan dat je helpen bij je zoektocht.”

GREET VAN HOYE

is als professor verbonden aan de faculteit Economie en Bedrijfskunde en maakt deel uit van het onderzoeksconsortium UGent @ Work. Ze voert onder andere onderzoek uit naar het werkzoekproces.

3. Solliciteer

En dan is het tijd voor actie: het daadwerkelijk solliciteren. Die derde fase vraagt om doorzettingsvermogen, want het kan soms ontmoedigend zijn om afgewezen te worden of geen antwoord te krijgen. “Zie afwijzingen als een leerproces”, adviseert Greet. “Dat zijn leermomenten die je kunt benutten. Vraag feedback zodat je je werkzoektocht doeltreffender kan maken. Zie het als een kans om te leren en te groeien. Hoe kan je bijvoorbeeld je cv verbeteren? Hoe kan je jezelf sterker presenteren? Uit onderzoek blijkt dat werkzoekenden die actief feedback zoeken, sneller werk vinden.”

4. Reflecteer en evalueer

De laatste fase is reflectie. Greet: “Kijk terug op je doel: hoe dicht ben je bij het bereiken ervan? Als je merkt dat het onhaalbaar is, moet je bereid zijn om bij te sturen. Evalueer ook op wat je al hebt geprobeerd: waar heb je gesolliciteerd en welke andere opties zijn er? Misschien kan je een onbetaalde stage overwegen. Hoe dan ook: het is essentieel om actief bezig te blijven. Enkel vacatures aflopen en afwachten is niet effectief.”

(NIET ALLEEN) GELD MAAKT GELUKKIG

De ideale job vinden is één ding, maar wat als je die te pakken hebt? Hoe zorg je ervoor dat je gelukkig blijft op de werkvloer? Ook daar bestaat veel onderzoek naar, vertelt Greet. “Uit een studie van Randstad blijkt dat 65% een aantrekkelijk loon belangrijk vindt. En meer dan zeven op de tien Vlamingen is tevreden met zijn loon, blijkt uit een Policy Brief die UGent @ Work samen met onderzoeksbureau Bilendi voerde – via een bevraging bij een representatieve steekproef van 1.127 Vlaamse werknemers die minstens deeltijds aan het werk waren.

Wat is UGent @ Work?

UGent @ Work verenigt meer dan dertig onderzoekers uit zeven verschillende faculteiten rond onderwerpen die te maken hebben met werk en de arbeidsmarkt. Economen, sociologen, psychologen, juristen, ingenieurs, gezondheidswetenschappers, taalkundigen... buigen zich over actuele vraagstukken zoals het nut van de vierdagenwerkweek, burn-out, discriminatie op de arbeidsmarkt, de impact van AI op werk en deconnecteren van werk. Het zijn uitdagingen die vanuit meerdere perspectieven moeten belicht worden. Als een van de tien interdisciplinaire onderzoeksconsortia aan de UGent, wil UGent @ Work de maatschappelijke impact van onderzoek vergroten door onderzoeksresultaten op een laagdrempelige manier tot bij de relevante doelgroepen te brengen.

Meer weten? Check www.ugent.be/ugentatwork

Toch is geld niet de belangrijkste voorwaarde voor werktevredenheid. Wél dat de drie universele psychologische basisbehoeften vervuld zijn: **autonomie, verbondenheid en competentie**. Hoe meer je zelf over dingen kan beslissen, hoe meer voeling je hebt met andere mensen en hoe meer je voelt dat je iets kan of dat je kan groeien, hoe gemotiveerder en gelukkiger je bent op het werk.”

Meer nog: onderzoek dat Greet met UGent @ Work voerde, stelt dat meer dan de helft van de Vlaamse werknemers aan de slag zou blijven als ze genoeg geld hadden.” Dat komt voor een groot stuk omdat werk ons leven zinvol maakt, zegt Greet. “Als je werkt, kan je iets betekenen voor anderen. Daarnaast is er het sociale aspect en geeft het structuur aan je leven. Plus: je job is een deel van je identiteit. Het is wie je bent. Bij werklozen vallen die zaken weg, en we zien dat ze daardoor vaak ongelukkiger zijn.”

Je zoektocht naar de ideale job is dus een reis die begint bij zelfkennis, en eindigt bij voortdurende zelfreflectie. Een job biedt meer dan alleen financiële zekerheid, het draagt bij aan je identiteit, welzijn en zingeving. “Door jezelf te blijven ontwikkelen en actief betrokken te blijven bij je werk, vergroot je niet alleen je werktevredenheid, maar ook je persoonlijke geluk en zingeving in het leven”, besluit Greet. ■

Wil je nog meer wetenschapsgebaseerde inzichten om de loopbaan van je dromen vorm te geven, lees dan het boek 'In conflict gaan met je baas ... en andere manieren om je loopbaan in eigen handen te nemen'.

IN HET KORT

- De ideale job vormt een match met wie jij bent, wat jij wil én wat de organisatie biedt.
- De sleutel tot succes in (je zoektocht naar) die ideale job is zelfkennis en doelen opstellen, planning, actie en regelmatige evaluatie.
- Een goed loon vinden we belangrijk. Toch is werken méér dan geld verdienen.

UNISEX HOODIE

Van 85% biologisch katoen en 15% gerecycleerd polyester.

In het voorjaar lanceerden we een wedstrijd voor alle UGent-studenten om een nieuw ontwerp voor onze UGent-sweater te bedenken. Na een spannende finale kwam het design van Arno van de faculteit Ingenieurswetenschappen en Architectuur als winnaar uit de bus. Zijn creatie in de vorm van een brein, gecombineerd met het stadsplan van Gent en de faculteiten van de UGent, werd verkozen door zijn medestudenten.

De sweater kost 39,95 euro en is verkrijgbaar in het Rectoraat (Sint-Pietersnieuwstraat 25, Gent) of via de webshop: www.shop.ugent.be.

STUDENT
ARNO BEDACHT
ONTWERP
VOOR DE

NIEUWE UGENT- SWEATER

GHENT UNIVERSITY
EST. 1817

In een museum mag je de waarheid verwachten, toch? De expo 'Wonderkamer van de WAARHEID' in het Gents Universiteitsmuseum (GUM & Plantentuin) nodigt de bezoeker uit om kritisch na te denken over waarheid. Dat levert opmerkelijke kunstwerken, objecten én vooral breinbrekers op.

Een eerste breinbreker waar je op stuit bij het binnenwandelen, is de opgezette papegaai van de beroemde Franse auteur Gustave Flaubert. Het dier inspireerde hem bij het schrijven van de novelle 'Un coeur simple'. Maar... nog drie andere musea claimen ook de papegaai in hun bezit te hebben. Het zet meteen de toon voor de expo. Je stapt binnen met de verwachting dat het museum je iets bijbrengt en geen onwaarheden vertelt. Maar het eerste wat je ziet, klopt misschien al niet.

TWIJFELS OVER DE WAARHEID ...

EEN PAPEGAAI ALS SYMBOOL

"De papegaai komt regelmatig terug in de expo en staat symbool voor de valkuil van ons denken", legt professor Marjan Doom uit, directeur en curator van het museum. Ze neemt ons mee op sleeptouw door de wonderkamer van het museum. "Ons brein is ontwikkeld om snel keuzes te maken, om ons dagelijkse leven te vergemakkelijken", gaat ze verder. "Maar wanneer we doordachte keuzes moeten maken, kost dat meer moeite. De waarheid is zelden zwart-wit en dat is precies wat we hier willen laten zien."

Onmiddellijk valt op dat ook de inrichting van de expo, ontworpen door Roel Van Berckelaer, met dat concept speelt. Want wat op het eerste gezicht een klassieke academische sfeer lijkt, blijkt bij nader inzien een

decor van karton. "Het voelt alsof je in een filmset rondloopt", aldus Marjan. Het decor misleidt de bezoeker subtiel, net zoals ons brein ons onbewust misleidt.

WIE VERTELT DE WAARHEID?

De expo is opgedeeld in vier thema's die je al wandelend ontdekt. We houden halt aan het portret van Pieter Harting, een negentiende-eeuws professor uit Utrecht die claimde dat wetenschappers altijd de waarheid spreken. "Hij portretteert zichzelf omgeven met kennis, te midden van zijn onderzoeksobjecten en boeken", toont Marjan. Een eerste deel van de expo gaat dan ook over wie de waarheid vertelt of van wie we dat als maatschappij verwachten. Om die reden stelt de expo de medische code uit

... IN HET GENTS UNIVERSITEITSMUSEUM

“De waarheid is zelden zwart-wit en dat is precies wat we hier willen laten zien.”

2009 tentoon, want daarin staat dat artsen de waarheid moeten vertellen aan hun patiënten. Maar de realiteit is complexer, vertelt Marjan: “De medische gedragscode onderging doorheen de jaren ingrijpende veranderingen. Eerst leerden artsen om harde feiten te verzwijgen. Zo hebben patiënten meer kans op genezing, dachten ze toen. Intussen is de codex alweer helemaal herzien: nu overleggen artsen en patiënten samen over welke waarheid op tafel mag komen.”

TWEE GORILLA'S, ÉÉN SKELET

Terwijl we de ‘waarheidsprekers’ achter ons laten, komen we terecht in het domein van de vertrouwde instituten. “We hebben het hier over universiteiten, musea en onderwijsinstellingen”, legt Marjan uit. “Die vormen de bakens van waarheid in onze samenleving. Maar ook hun inzichten zijn veranderlijk en niet neutraal.”

De papegaai van Flaubert nog indachtig, is er een tweede dier dat daarop inspeelt. Een levensecht gorillaskellet trekt onze aandacht. “Dit zijn eigenlijk twee gorilla’s”, verklapt Marjan. “De kop is van een ander dier dan het lichaam.” Dat blijkt zeer gangbaar te zijn in musea. Maar het begeleidende bordje zwijgt daarover in alle talen.

“Ook deze taxidermie klopt niet helemaal”, wijst Marjan naar een fazant die een nest met eieren verdedigt. “Het stelt een mannelijke fazant voor, omdat die een prachtig verenkleed heeft - aantrekkelijk voor een museum. Maar die dieren zijn niet monogaam, en de mannetjes houden zich niet bezig met eieren verdedigen.”

Met dat idee speelde kunstenaar Maarten Van den Eynde in zijn werk ‘Homo stupidus stupidus’. Hij maakte een eigen reconstructie van opgegraven mensenbotten, zonder rekening te houden met de menselijke anatomie. “Eigenlijk doen we hetzelfde met dinosaurussen. [Wetenschappers maken fouten tijdens die reconstructies, maar in een museum stel je ze simpelweg niet in vraag](#)”, aldus Marjan.

DE WAARHEIDSMACHINE

Een kunstcreatie met kranten over de gruwel van de Spaanse Burgeroorlog brengt ons bij het volgende deel. Historica Lore Colpaert vraagt zich met het werk af of we wel alles moeten reconstrueren? “Het is heel westers om te denken dat het helend is als je exact achterhaalt wat er is gebeurd. Maar niet alle culturen denken daar zo over. [Soms is de waarheid traumatisch en biedt ze geen troost](#).”

Het raakt de kern van dit deel van de expo: de verschillende manieren waarop wetenschappers naar de waarheid zoeken. Marjan: “De samenleving wil wetenschappers graag zien als een soort waarheidsmachine: liefst zouden we willen dat zij objectieve waarheden achterhalen via instrumenten, experimenten en bevragingen.”

Maar wetenschappers trachten de waarheid zo dicht mogelijk te benaderen zonder te claimen dat ze deze hebben bereikt. Bovendien is de methodiek die ze

daarvoor gebruiken niet in elke discipline dezelfde. Dat zorgt dan weer voor discussie onder wetenschappers onderling.

Kinderpsychologen hebben bijvoorbeeld een bijzonder relatie met het begrip waarheid. Hoe weten ze wat fantasie is en wat echt bij een gesprek met een kind? Eigenlijk speelt dat geen rol, want de psychologen streven er niet zozeer naar dé waarheid te horen, wel de waarheid van het kind. Hoe voelen zij de waarheid aan, hoe percipieert het kind de werkelijkheid? Dat is belangrijk om therapeutisch met dat kind te werken.

VERTROEBELING VAN WAARHEID

Wie ‘waarheid’ zegt, zegt ook ‘onwaarheden’. Wat is écht en wat niet? Met dat idee speelt het laatste deel van de expo. Een zestiende-eeuwse penning toont hoe de Tijd, verbeeld als een oude man, de Waarheid optilt naar de hemel. Marjan: “Gevoelsmatig denken we dat tijd ons dichter brengt naar de waarheid. Maar dat is niet zo, integendeel: [ons geheugen heeft zwarte gaten en die vullen we in met fictie](#). Hoe meer tijd, hoe meer fictie en non-fictie met elkaar worden verweven.”

Het gaat zelfs een stapje verder, vervolgt Marjan: “De Amerikaanse psycholoog Elizabeth Loftus toonde aan dat je mensen herinneringen kunt aanpraten. Dat bewees ze met haar ‘Shopping Mall Experiment’, waarbij ze proefpersonen de leugen vertelde dat ze als kind waren verloren gelopen in een shoppingcenter. Mensen namen het aan als echte ervaring én dikten het zelfs aan. Met haar experiment wilde Loftus politie en psychologen waarschuwen voor suggestieve vragen omdat die kunnen leiden tot valse getuigenissen.”

Wil je ook dwalen door feiten en fictie, waarheid en leugens? Ontdek wat de zoektocht naar waarheid betekent voor wetenschappers en kunstenaars! ■

Nieuwe techniek om vaccins te produceren en bewaren kan game changer zijn bij virusuitbraken

Bij het indijken van een toekomstige virusuitbraak is er mogelijk een grote rol weggelegd voor de techniek die professor Thomas De Beer en zijn team van de faculteit Farmaceutische Wetenschappen ontwikkelden. Het 'continu spinvriesdrogen' kan de ontwikkeling, productie, opslag en transport van bijvoorbeeld mRNA-vaccins versnellen en vergemakkelijken.

Honderd dagen. Zolang mag het maximaal duren om een vaccin te ontwikkelen bij de uitbraak van een nieuw virus, om zo een pandemie te voorkomen. Het is de doelstelling die de globale Coalition for Epidemic Preparedness Innovations (CEPI) vastlegde en die ondertussen wereldwijd gangbaar is.

Een doel dat mogelijk dichterbij kan komen door het **spinvriesdrogen**, bedacht door Jos Corver en verder ontwikkeld door professor Thomas De Beer en zijn team. De technologie is zo veelbelovend dat CEPI in maart van dit jaar nog 1,9 miljoen dollar vrijmaakte voor een project waarbij spinvriesdrogen centraal staat.

SPINVRIESDROGEN

Maar waarom is dat spinvriesdrogen zo'n *game changer*? Om het belang ervan te begrijpen, moeten we terug naar de coronapandemie. Toen maakte de wereld kennis met levensreddende **vaccins op basis van mRNA-technologie**. Voor het eerst in de geschiedenis werden vaccins ingezet met mRNA om ons immuunsysteem tegen een virus te activeren.

Dat was niet alleen farmaceutische spijstechnologie, maar ook een **logistiek huzarenstukje**. Vloeibare mRNA-vaccins moeten namelijk ingevroren worden bewaard en getransporteerd, bij temperaturen tot -80° Celsius. Dat zorgt voor nogal wat uitdagingen. De temperatuur van de vaccins wordt tijdens het transport continu gecontroleerd via sensoren in de verpakking. Bij een plotse stijging slaan die meteen alarm.

"Het vervoer en de bewaring van mRNA-vaccins blijft daardoor een omslachtige activiteit", bevestigt Thomas De Beer. "Zeker als ze bedoeld zijn voor landen waar het extreem warm kan worden en waar de energievoorziening niet altijd gegarandeerd is."

Voor andere vloeibare vaccins bestaat er al langer een oplossing, door ze te vriesdrogen. Daarbij dehydrateer je het vaccin om het dan in poedervorm op te slaan. Zo zijn ze langer houdbaar en bij omgevingstemperatuur bewaarbaar. Doordat er geen koudeketen gerespecteerd hoeft te worden, is de verspreiding ervan een pak makkelijker en milieuvriendelijker.

Alleen, het vraagt veel tijd om dat conventionele vriesdroogproces precies goed te krijgen bij nieuwe vaccins – tijd die vaak niet beschikbaar is bij virusuitbraken. En daar komt het werk van Thomas en zijn collega's op de proppen. "Als je een machine kunt bouwen waarmee je wél snel gevriesdroogde vaccins kan ontwikkelen en produceren, wordt vriesdrogen ook praktisch inzetbaar voor dit type vaccins en hoeven ze nooit meer aan -80° Celsius vervoerd te worden. Zo spaar je ontzettend veel kosten, tijd en energie. Met onze technologie willen we dat waarmaken, niet alleen voor vaccins, maar ook voor andere types bio-farmaceutische producten die snelle en flexibele ontwikkeling en productie nodig hebben. Op termijn moet het hierdoor mogelijk worden sneller en grootschaliger te reageren op toekomstige epidemieën."

SNELLER EN MEER CONTROLE

Bij spinvriezen tollen injectieflacons met vaccin langs een as, terwijl een stroom koud gas het vaccin doet bevriezen tot een dunne productlaag op de wand van de flacon. Dat zorgt voor een veel sneller droogproces dan bij het traditionele vriesdrogen. "Het bijzondere van onze techniek is dat het een continu proces is. We behandelen niet lot per lot een lading vaccins, maar werken met een continue stroom flacons. Daarbij meten we voortdurend – flacon per flacon – alle relevante parameters, waardoor elk eindproduct gecontroleerd is wanneer het uit de machine komt. De kwaliteit is op die manier altijd gegarandeerd, en het proces is makkelijk op te schalen naar grotere productiemachines."

THOMAS DE BEER

is professor aan de faculteit Farmaceutische Wetenschappen en is CEO van RheaVita. Hij is verknocht aan de UGent. "Tijdens mijn doctoraat kwam ik in contact met verschillende onderzoeksgroepen en daaruit groeide een hechte vriendengroep. We richtten toen een minivoetbalploegje op dat tot vandaag nog steeds actief is, weliswaar niet in de veteranenafdeling (lacht)."

DOE-HET-ZELF

Het idee achter de techniek begon in 2010 als een experiment in een labo van de faculteit Farmaceutische Wetenschappen. "We bevestigden een flesje met een vaccin op de kop van een boormachine uit een doe-het-zelfwinkel en lieten het ronddraaien in vloeibare stikstof", vertelt Thomas. "We wilden weten: wat zal er nu gebeuren? Vanuit de resultaten van die proefnemingen bouwden we een kleinschalige machine. Dat eerste prototype werd uitgebreid getest in samenwerking met farmabedrijven."

De interesse van de farma-industrie was meteen gewekt en in 2018 richtten Thomas De Beer en Jos Corver in de schoot van de UGent hun spin-off RheaVita op. "De technologie wordt hier verder doorontwikkeld tot productieklare machines. Een aantal farmabedrijven bestelde al machines voor hun R&D departement. De bouw van die machines besteden we uit aan onderaannemers. Wij houden de regie in handen en ontfermen ons over het ontwerp, de verkoop, de installatie, de service en het onderhoud. De laatste loodjes worden nu gelegd om ze klaar voor productie te maken."

Volgen farmareuzen en mRNA-pioniers als BioNtech en Pfizer de spin-off RheaVita dan niet met argusogen? "Zij zijn zeker erg in ons geïnteresseerd. Veel bedrijven testen regelmatig op de prototypes in onze labo's en wij hebben machines bij hen staan."

HET VERSCHIL IN DE STRIJD TEGEN KANKER

De geneesmiddelen die via spinvriesdrogen tot stand komen, moeten rechtstreeks in de bloedbaan van een mens gespoten kunnen worden. "Dat wil zeggen dat productie en vriesdrogen volstrekt kiemvrij moeten gebeuren. Daar werken we nu nog aan. We verwachten dat we dit jaar onze machines voor spinvriesdrogen op kleine schaal volledig op punt zullen krijgen."

Stap voor stap worden de machines daarna opgeschaald. Thomas De Beer: "Volgend jaar willen we een installatie bouwen die significante hoeveelheden vaccin of geneesmiddel aankan."

Het kan straks het verschil maken bij het indijken van nieuwe virussen, maar misschien ook wel in de strijd tegen kanker. De mRNA-technologie kwam er oorspronkelijk immers in de zoektocht naar vaccins tegen kanker. Door de coronapandemie ging dat onderzoek na het voorjaar van 2020 even op een lager pitje. Maar vandaag is er een beloftevol mRNA-vaccin tegen longkanker, dat in de fase zit van veiligheidschecks bij patiënten. Tegen 2030 zou het in productie moeten gaan.

"We bevestigden een flesje met een vaccin op de kop van een boormachine uit een doe-het-zelfwinkel en lieten het ronddraaien in vloeibare stikstof."

Thomas hoopt dat zijn technologie ook daar zijn steentje zal kunnen bijdragen. "Onze zeer strikte en gesofisticeerde technologie is bijzonder geschikt voor vaccins waarvan er niet veel worden gemaakt, maar die wel een zeer hoge waarde hebben."

Wil hij erbij zijn wanneer een mens de allereerste inspuiting krijgt met een spinvriesdroogd vaccin? "Zeker. Sterker nog: ik wil graag de persoon zijn die een eerste inspuiting met zo'n vaccin krijgt." ■

KEVIN BRAECKMANS

is professor aan de faculteit Farmaceutische Wetenschappen en Chief Scientific Officer bij Trince.

'DE BESTE SPIN-OFF TER WERELD'

In juli van dit jaar won Trince, een andere spin-off van de Universiteit Gent, de wereldwijde Spinoff Prize van het academisch tijdschrift Nature. Met die prestigieuze prijs richt Nature de schijnwerpers op een spin-off die excellent onderzoek omzet in toepassingen waar de hele samenleving beter van wordt.

NIEUWE IMMUUNTHERAPIE BIJ KANKER

Trince verfijnde de techniek van 'fotoporatie', een technologie om moleculen van buitenaf in cellen binnen te brengen om die genetisch te wijzigen. "De techniek heeft toepassingen in celtherapie, één van de nieuwste vormen van immunotherapie om kanker te behandelen", zegt Kevin Braeckmans van Trince.

"Tien jaar geleden startte het onderzoek naar de principes van fotoporatie in mijn onderzoeksgroep aan de Universiteit Gent. We wisten na enige tijd dat we iets waardevols in

handen hadden om een technologie rond te ontwikkelen. Met de hulp van UGent TechTransfer gingen we op zoek naar startkapitaal en drie jaar geleden hielden we Trince boven de doopvont."

KANKERCELLEN OPSPOREN EN Vernietigen

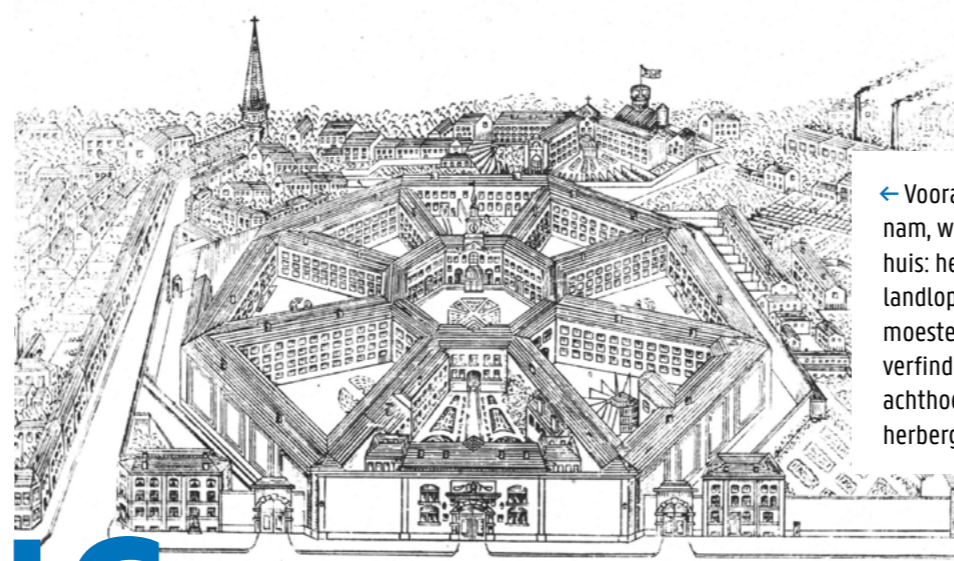
Bij celtherapie haal je immuuncellen uit het bloed van de patiënt voor een genetische behandeling, en breng je de versterkte en gewijzigde cellen nadien terug bij de patiënt in. De verbeterde immuuncellen sporen vervolgens de kankercellen op en vernietigen die. "De technologie die laboratoria nu gebruiken om de immuuncellen te wijzigen, is niet erg vriendelijk voor de te behandelen cellen," legt Kevin uit. "Ze verliezen aan kracht en zijn minder doeltreffend. Fotoporatie is een meer verfijnde technologie, die 'zachter' is voor de cellen, waardoor hun kwaliteit optimaal blijft. Met als gevolg dat ze sneller klaar zijn voor de strijd

en de kankercellen met volle kracht te lijf kunnen gaan. Hoe beter die techniek, hoe korter de productietijd van genetisch gewijzigde cellen, hoe goedkoper de therapie wordt en hoe sneller ze mensenlevens kan redden."

De technologie van Trince wordt nu helemaal op punt gezet. Kevin: "Het zal nog een jaar of twee duren voor onze toepassing klaar is voor gebruik in celtherapie. We moeten onze apparatuur eerst afstemmen op de juiste regelgeving voor dit soort van klinische processen."

"Bijkomend werken we hard aan klinisch relevante data om partners uit de farmasector te overtuigen van de voordelen van onze technologie. Met name het sneller kunnen produceren van cellen van hogere kwaliteit, waardoor kankerpatiënten goedkoper en sneller behandeld kunnen worden. Het maakt mij gelukkig technologie te kunnen ontwikkelen die kan bijdragen tot het redden van mensenlevens."

Ooit stond er een gevangenis, maar nu kennen we het vooral als campus Coupure, of 'Het Boerekot'. Intussen is het al decennialang de plek waar bio-ingenieurs opgeleid worden en onderzoek voeren. Een verhaal van een koperen auditorium, multinationale labo's, een prachtige binnentuin én Kroketje, de onmisbare campuskat.

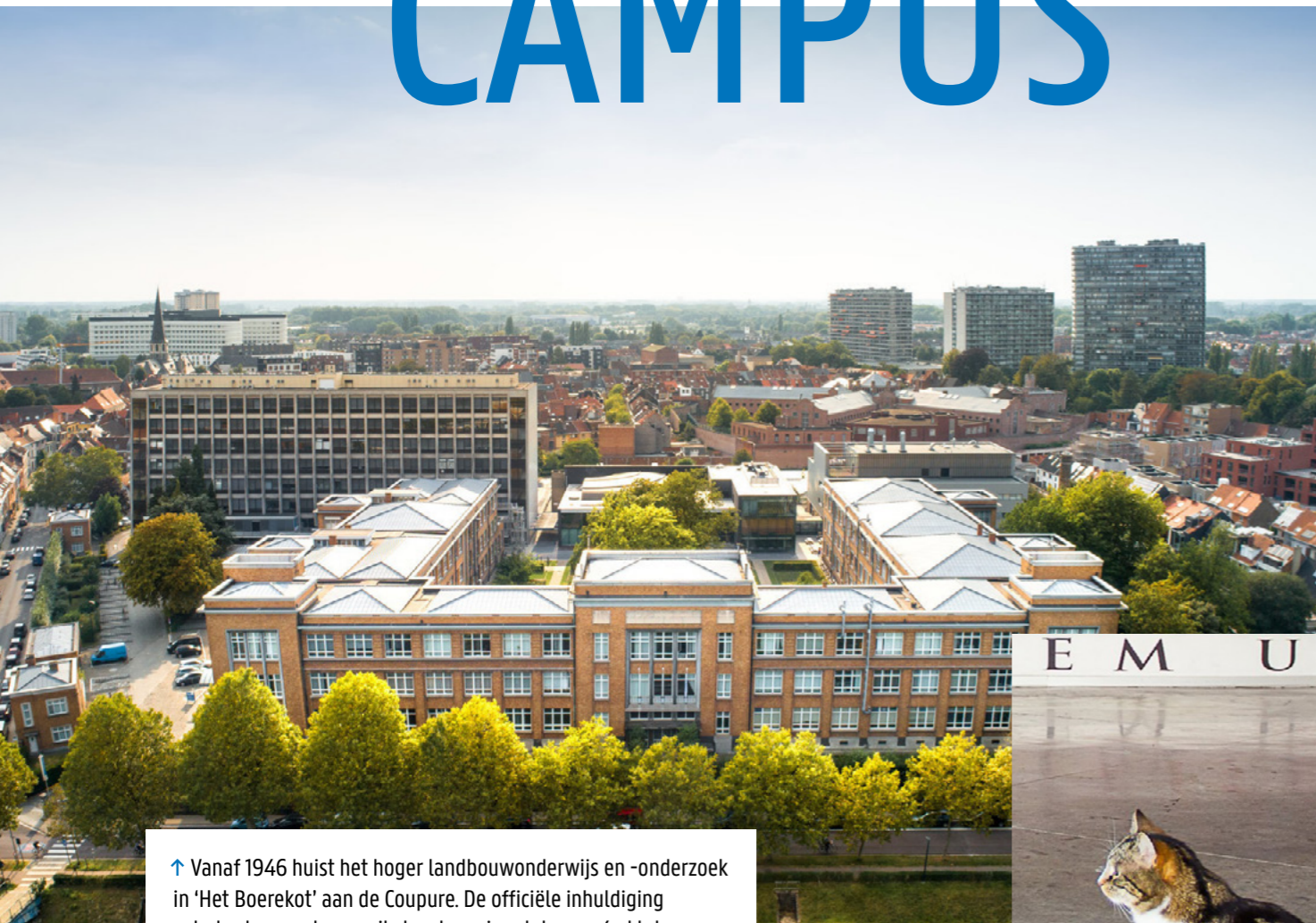

← Vooraleer het landbouwonderwijs er zijn intrek nam, was er hier een provinciaal correctiehuis: het Rasphuis. Gevangenen, voornamelijk landlopers, bedelaars en dwangarbeiders, moesten er onder andere hout raspen voor de verfindustrie. Het gebouw had de vorm van een achthoek en kon ongeveer 1.500 gevangenen herbergen. De gevangenis deed dienst tot 1935.

↓ De binnentuin van de campus is een echte trekpleister. Je vindt er blokkende studenten, medewerkers die er lunchen, of UGent'ers die gewoon even willen ontspannen. Op dit moment wordt de binnentuin heraangelegd.

CAMPUS

COUPURE

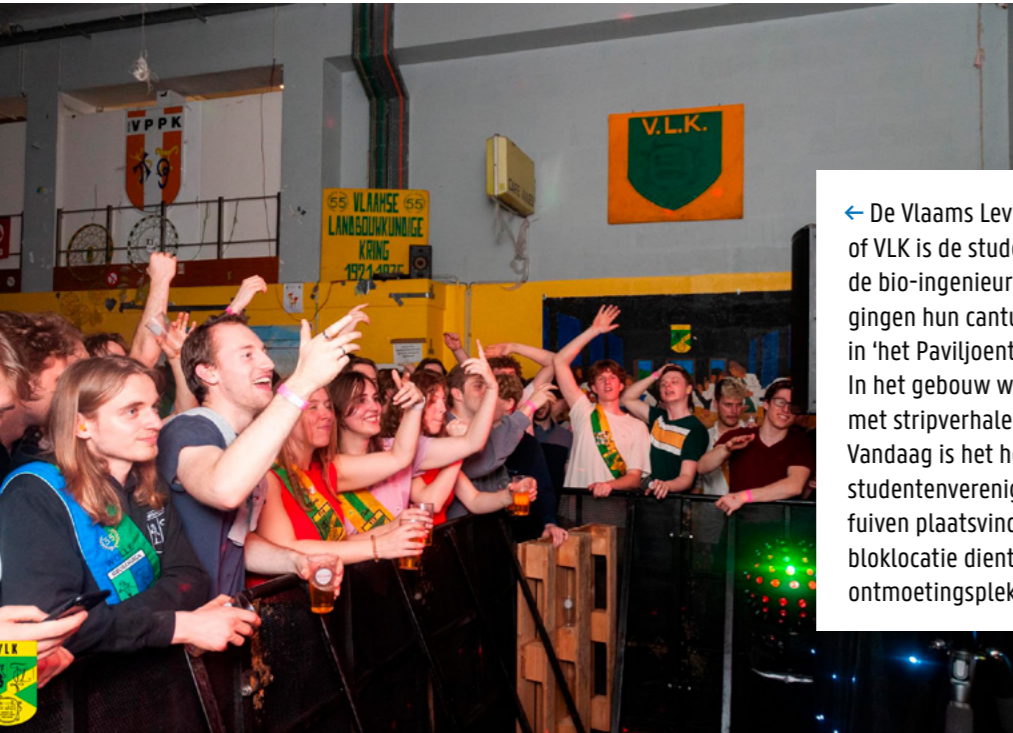

↓ Kroketje is dé mascotte van de faculteit. De kat van een van de burens van de campus loopt rond in de binnentuin, maar glipt ook aula's binnen tijdens lessen en examens. Ze haalde al verschillende keren het nieuws met haar stunts. Maar ze is vooral bekend omdat ze aan de basis ligt van een nieuw woord: de campuskat.

← Serres zijn voor de faculteit altijd een belangrijk onderdeel van de onderzoeksinfrastructuur geweest. Een deel van de serres op Campus Coupure moest wijken voor de bouw van blok F. De nieuwe serres bevinden zich in Melle, waar UGent-onderzoekers samenwerken met het Instituut voor Landbouw-, Visserij- en Voedingsonderzoek (ILVO) en HOGENT.

↑ Vanaf 1946 huist het hoger landbouwonderwijs en -onderzoek in 'Het Boerekot' aan de Coupure. De officiële inhuldiging volgde, door oorlogsprikelen, twee jaar later, op 4 oktober 1948. De toenmalige Rijkslandbouwhogeschool (RLH) maakte op dat moment nog geen deel uit van de UGent. Leuk detail: het getal drie duikt overal in het grote U-vormige gebouw op. Er zijn drie vleugels, drie verdiepingen, drie uitsprongen per gevelzijde en het aantal raampartijen is deelbaar door drie.

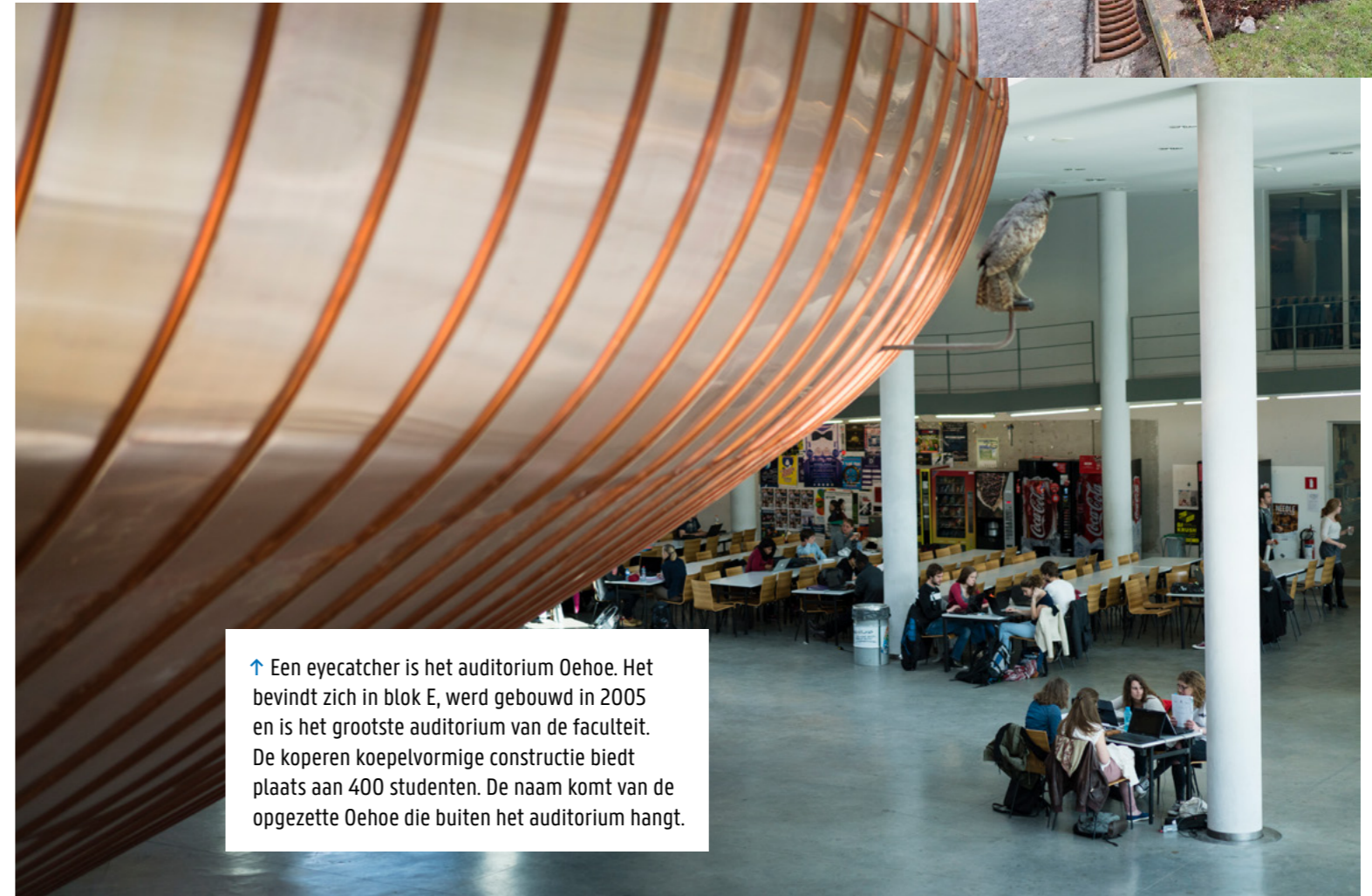

← De Vlaams Levenstechnische Kring of VLK is de studentenvereniging van de bio-ingenieurs in Gent. Tot 2000 gingen hun cantussen en fuiven door in 'het Paviljoentje', waar nu blok E is. In het gebouw was ook een bibliotheek met stripverhalen – 'de stripbib'. Vandaag is het hoofdkwartier van de studentenvereniging in blok A, waar fuiven plaatsvinden, maar dat ook als bloklocatie dient en een algemene ontmoetingsplek is voor studenten.

← Aan de start van het huidige academiejaar opende de gerenoveerde keuken van de campus. In het restaurant is er opnieuw een warme keuken, het eten wordt er met andere woorden ter plaatse klaargemaakt, in samenwerking met de vakgroep Levensmiddelentechnologie, Voedselveiligheid en Gezondheid. Het doet denken aan de jaren 1960, toen konden de studenten terecht in de huiselijke 'spijszaal' voor verse gerechten.

Op de campus onderhouden studenten een moestuin, als deel van het project StuJardin. De plechtige opening van de moestuin vond plaats in 2013. Studenten werken er op vaste momenten en organiseren er groeiavonden - denk aan infoavonden over permacultuur, workshops rond composteren of koken met vergeten groenten. Iedereen is er welkom. →

↑ Een eyecatcher is het auditorium Oehoe. Het bevindt zich in blok E, werd gebouwd in 2005 en is het grootste auditorium van de faculteit. De koperen koepelvormige constructie biedt plaats aan 400 studenten. De naam komt van de opgezette Oehoe die buiten het auditorium hangt.

← De campus heeft heel wat labo's. Daar werken voornamelijk doctoraatsstudenten, die uit alle hoeken van de wereld afkomstig zijn. De faculteit Bio-ingenieurswetenschappen is dan ook de meest internationale faculteit van de UGent: studenten komen uit meer dan 100 verschillende landen.

“AAN DE UGENT OMARMEN WE ARTIFICIËLE INTELLIGENTIE”

Met de lancering van ChatGPT, twee jaar geleden, is generatieve AI gemeengoed geworden in onze samenleving. Ook in het onderwijs. De technologie brengt naast kansen ook risico's en uitdagingen mee, maar dat houdt de UGent niet tegen om AI volop te omarmen.

“Studenten gebruiken het. En werkgevers willen dat ze het kunnen gebruiken”, stelt Ilse De Bourdeaudhuij, directeur Onderwijs (rechts in beeld), als we haar naar de oorsprong van het nieuwe AI-beleid vragen. Dat beleid moedigt studenten expliciet aan om generatieve artificiële intelligentie (genAI) te gebruiken voor hun masterproef en andere (schrijf)taken. Slechts bij uitzondering – en nooit voor masterproeven – kunnen lesgevers het gebruik bij een bepaalde taak verbieden.

Ilse: “Tot en met het academiejaar 2023-2024 was het gebruik van genAI verboden voor onze studenten, behalve waar het expliciet was toegelaten. Vanaf dit academiejaar keren we dat om en stimuleren we studenten om op een verantwoorde manier genAI te gebruiken.” Een logische evolutie wat haar betreft. “We hoorden van studenten dat ze het ondanks het verbod tóch gebruikten. Lesgevers op hun beurt

MIT LEURIDAN

is beleidsmedewerker academische taalvaardigheid, maar verlegde na de lancering van ChatGPT haar focus naar (gen)AI, gezien de grote impact daarvan op dit domein. Ze houdt van dergelijke afwisseling: eerder werkte ze al als docent, onderwijsondersteuner en diversiteitsmedewerker.

ILSE DE BOURDEAUDHUIJ

is directeur Onderwijs. Ze ziet AI als een opportuniteit: als instellingen dit op de goede manier aanpakken, worden we hier allemaal beter van. Vooraleer ze directeur werd, deed ze 25 jaar onderzoek naar gedragsverandering en promotie van gezonde voeding en beweging.

konden het gebruik niet opsporen of bewijzen. En ze vroegen zich af in hoeverre ze met hun taken nog evalueerden wat ze wilden evalueren.”

ANDERS EVALUEREN

Dus werd vanaf begin dit jaar hard gewerkt aan een ommezwaai. Mit Leuridan, beleidsmedewerker AI: “We vroegen al onze lesgevers om na te denken over de masterproeven en andere schrijftaken: zijn die in het licht van AI nog geschikt om de vooropgestelde competenties te evalueren? Zo neen, reikten we handvaten aan om aanpassingen te doen. Dat kan op veel fronten. Je kan sleutelen aan de doelstellingen, maar ook aan de manier van evalueren, zowel van product als proces. Je kan onder andere opdrachten aanpassen, mondelinge stappen toevoegen, puntenverdelingen wijzigen, de verdediging anders organiseren.”

Honderden studiefiches werden onder de loep genomen, vooral voor wat betreft de evaluatievorm. Mit: “Voor een aantal proffen was het een *wake-up call*. Velen van hen onderschatten de mogelijkheden van AI. Door een eerste slechte ervaring bijvoorbeeld, vaak omdat ze een verkeerde tool hebben getest of die niet goed hebben gebruikt. Als het resultaat dan teleurstelt, gaan ze de impact onderschatten.” Parallel met de uitrol van het nieuwe beleid, ontwikkelde Mit daarom samen met collega's een infosite voor lesgevers en gaf ze samen met facultaire onderwijsondersteuners ook workshops voor lesgevers en voor opleidingsteams. Doel: de AI-geletterdheid verhogen én opleidingen in staat stellen de nodige kennis en vaardigheden verder door te geven aan hun studenten.

VERANTWOORD GEBRUIK

Want ook studenten hebben nog veel te leren over AI. Ilse: “Het werkveld vraagt dat onze studenten met genAI kunnen werken. Studenten die op stage gaan merken dat ook. De mogelijkheden van AI uit onze opleidingen houden, is alsof je bij de vertaler-tolken nog altijd niet zou inzetten op vertaaltools. Dat doen die opleidingen ook al lang.”

Een groot deel van de UGent-opleidingen heeft daarom al expliciet AI-competenties opgenomen in de studiefiche van de masterproef, en alle opleidingen zijn met het thema bezig. Soms gaat de facultaire onderwijs-ondersteuning een workshop geven aan de eerstejaars. Andere faculteiten werken met gastcolleges.

Daarnaast is er een centraal ontwikkelde infosite die opleidingen in hun curriculum kunnen integreren of extracurriculair kunnen aanbieden aan hun studenten. Die focust op verantwoord gebruik van AI. Mit: “Met verantwoord gebruik bedoelen we dat de student de juiste tools op de juiste manier inzet, niet te pas en te onpas, en dat ze aandacht hebben voor risico's als gegevensbescherming, hallucinaties en biases, maar bijvoorbeeld ook voor de milieukost door het energieverbruik. De grootste uitdaging voor de studenten blijft echter het kritisch kijken naar de output.”

KROONJUWEEL OP DE SCHOP?

Er is al veel gebeurd: een nieuw beleid, aangepaste studiefiches, workshops en leerpaden voor lesgevers en studenten. Tegelijk moet het grootste werk nog beginnen. Ilse: “We hebben tot nu toe gefocust op de masterproeven, en in mindere mate op andere schrijfopdrachten. Maar nu moet er in elke opleiding een grote oefening gebeuren om het hele genAI-verhaal een plaats te geven. We beschouwen masterproeven nu een beetje als het kroonjuweel van een opleiding, waarin heel wat dingen samenkomen, maar genAI heeft dat statuut van ultieme test wat ondergraven. Sommige competenties die je vroeger testte in de masterproef, moet je dus eigenlijk op een andere manier al eerder in de opleiding testen. Als je bijvoorbeeld vindt dat studenten ook zonder genAI teksten

MEER DAN ENKEL ONDERWIJS

Niet alleen in het onderwijs, ook in het onderzoek aan de UGent doet AI haar intrede. In elke stap van het onderzoeksproces (vraagstelling, literatuurstudie, analyse, schrijfwerk) zijn er mogelijkheden om AI in te zetten. Een grote uitdaging ligt volgens Nele Bracke, beleidsadviseur onderzoek, in de enorme verscheidenheid aan tools en de snelle evolutie: "Naast ChatGPT en Microsoft Copilot, is er een heel netwerk van start-ups die in specifieke niches AI-producten ontwikkelen. Hoe kies je daaruit als instelling of als onderzoeker? We zullen een aantal tools generiek aanbieden – dat doen we nu al met Copilot – maar daar gaan we niet alle fasen van het onderzoek, voor elke onderzoeker mee afdekken." Nele verwacht dat onderzoekers zullen

blijven zoeken en experimenteren – of zelf nieuwe tools gaan bouwen. De nadruk moet daarom ook hier, en zelfs in de hele bedrijfsvoering van de universiteit, liggen op het verantwoord gebruik van AI. Ook daarover wordt nagedacht: op welke

manier kunnen en willen we AI inzetten bij peer review, bij het beoordelen van projectvoorstellen, bij aanwervingen? "De antwoorden daarop liggen niet voor de hand, maar dat maakt het natuurlijk ook interessant."

moeten kunnen schrijven, dan kan je dat best al in eerste en tweede bachelor doen."

Staat de masterproef dan ter discussie? Ja en neen. Ilse: "De masterproef zit in de Europese regelgeving en is decretaal vastgelegd, dus die schrap je niet zomaar. De discussie gaat vooral over wat je waar aanleert en evalueert. Er zijn zeker zaken die je wel nog met een masterproef kan evalueren als je de begeleiding en de evaluatievorm aanpast: hoe studenten dingen samenbrengen, hoe ze daar kritisch over reflecteren, hoe ze dat dan in een mondelinge presentatie verwerken. Tegelijk kan je dat soort analytische en synthetische vaardigheden ook op andere manieren en momenten evalueren. In de geneeskunde bijvoorbeeld hebben studenten een geïntegreerd klinisch eindexamen, waarbij ze in het vijfde jaar al hun opgedane kennis moeten combineren in een mondeling examen met artsen van diverse specialismen."

PROMPTGESCHIEDENISSEN

Het UGent-beleid is niet uniek in Vlaanderen, noch in Europa. AI zijn er opvallende accenten.

Ilse: "We worden in Vlaanderen wel gezien als de meest progressieven hierin. Onze rector sprak als een van de eersten expliciet uit dat we het gebruik van genAI aanmoedigen, en we kozen ook heel bewust voor een centraal kader en ondersteuning van de opleidingen. Studenten hoeven bij ons ook niet standaard elk gebruik van AI aan te geven."

Mit verduidelijkt: "Als je AI gebruikt als onderzoekstool, bijvoorbeeld voor data-analyse, dan is het logisch dat je daarvan melding maakt. Ook bij het evalueren van AI-competenties, kan het nuttig zijn als studenten bijvoorbeeld 'promptgeschiedenissen' meegeven: een bijlage waarin ze hun conversatie met genAI-chatbots plakken. Maar bij talige aanpassingen, of bij gebruik van genAI als inspiratiebron hoeven ze dat voor ons niet per se te doen." ■

Wanneer de leerkracht weer gaat leren

Ook voor wie zelf voor de klas staat, is levenslang leren de norm in onze steeds sneller veranderende wereld. In het uitgebreide aanbod aan navormingen, micro-credentials en postgraduaten aan de academies voor levenslang leren van de UGent vinden leerkrachten die bij willen blijven zeker hun gading. We lichten er drie uit.

Gezelschapsspellen met een chemische insteek

Science Academy

"Wat mij drijft, is mijn passie voor wetenschappen. Ik hou ervan me in te lezen over de nieuwste wetenschappelijke ontwikkelingen. Ik vind het ook super om bijscholingen te organiseren en zo leerkrachten te helpen om hun vakkennis en onderwijsmethoden te verbeteren."

De opleiding Chemie in de klas bevat een breed scala aan thema's, van activerende werkvormen tot praktische demonstratieproeven. Ze zijn zowel gericht op leerkrachten van de tweede als de derde graad, vaak zij-instromers. "Zij weten bijvoorbeeld niet altijd hoe ze moeten beginnen aan proefjes. Dat kunnen ze bij ons oefenen tijdens demonstratieproeven. Ook leerkrachten met ervaring kunnen hier nog terecht, om tips te vragen of hun proeven beter te laten slagen."

Er komen ook activerende werkvormen aan bod om de leerstof op een leuke en actieve manier te kunnen doorgeven. "Zo werken we bijvoorbeeld met klassieke gezelschapsspellen die we een chemische insteek geven. Dan spelen we Jungle Speed met chemische symbolen of we spelen memory met formules. Zo doe je kennis op zonder het te beseffen."

Ilse ziet naast het bijleren nog een belangrijke troef. "Het sociaal contact met collega's. In de klas sta je er vaak alleen voor, het helpt als je beseft dat je niet als enige worstelt met bepaalde zaken. De studenten geven elkaar feedback, we zien dat ze echt gaan samenwerken en een netwerk uitbouwen."

Meer info over deze opleiding? Scan de QR-code

ILSE MARIËN is bioloog. Ze geeft les in een middelbare school en ook halftijds aan toekomstige leerkrachten in de educatieve master. Daarnaast organiseert en doceert ze bijscholingen voor leerkrachten.

Verhoog de financiële geletterdheid van je leerlingen

FEB-Academy

Boekhouden saai? Verre van, vinden de sterkhouders van de NABO-opleiding. Patricia: “Er is toch niets mooier dan de cijfers van een jaarrekening te kunnen interpreteren? Met de NABO-methode proberen we bij de leerlingen inzicht te creëren en hen af te laten stappen van de gewoonte om allerlei regels uit het hoofd te leren.”

Evelien: “De interactieve aanpak vertrekt vanuit een helikopterblik en speelt in op de leefwereld van de leerlingen. Ze moeten dan zelf een fictief bedrijfje oprichten dat bijvoorbeeld smartphonehoesjes produceert. Hoeveel geld hebben we nodig om te starten? Hoeveel moeten we lenen? Hoeveel investeren we in een machine en grondstoffen? Hoe bepalen we de juiste verkoopprijs? En zullen we het eerste jaar winst maken (lees: rijk worden met dit idee)? Boekhouden is dan niet meer ver van hun bed, maar net heel interessant want ze kunnen het linken aan hun eigen droom om bijvoorbeeld een onderneming op te richten. Die aanpak leidt tot erg mooie resultaten: de leerlingen leren op zeer korte tijd economische basisbegrippen kennen.”

“Leerkrachten economie waren op zoek naar methodes om de passie voor hun vak over te brengen. Maar het is geen makkelijk vak om uit te leggen, door het vakjargon. Er was

een gefragmenteerde aanpak over de jaren heen, waarbij het einddoel – het lezen van de jaarrekening – soms verloren ging. Daardoor hadden de leerlingen geen overzicht en dus ook geen inzicht. Onze methode helpt leerlingen een beter begrip te geven van boekhouden, ondernemerschap en financiële geletterdheid.”

De opleiding kwam er niet op één-twee-drie, aldus Patricia en Evelien. “Een uitgebreid onderzoeksproject – gesponsord door het werkveld – testte enkele jaren lang de effectiviteit van de methode. Wat bleek? De NABO-methode verbetert niet alleen de kennis, interesse en motivatie bij de leerlingen, maar wordt ook als waardevol erkend door de leerkrachten.”

De opleiding vindt iedere zomer plaats tijdens een tweedaagse op de faculteit. Maar daar stopt het niet. Evelien: “Het daaropvolgende schooljaar zijn er drie fysieke *reconnectmomenten* om leerkrachten verder te ondersteunen en ervaringen uit te wisselen. Door te debatteren, ervaringen uit te aaien klaspraktijk vormt zich snel een hechte groep. We krijgen vaak de feedback van leerkrachten dat ze nooit eerder zo intensief hebben kunnen reflecteren en debatteren met gelijkgezinden over hun vakgebied.” Laura besluit: “Wij vinden het heel tof dat wij elk jaar zulke enthousiaste leerkrachten mogen opleiden. We krijgen er veel energie van.”

Meer info over deze opleiding?
Scan de QR-code

LAURA CLAEYS

(links) verantwoordelijke voor de opleiding, professor

PATRICIA EVERAERT

(midden) en professor

EVELIEN OPDECAM

(rechts) zijn de bezielers van de NABO-opleiding. NABO staat voor Nieuwe Aanpak BoekhoudOnderwijs en kwam tot stand na onderzoek binnen de vakgroep Accountancy, Bedrijfsfinanciering & Fiscaliteit van de faculteit Economie en Bedrijfskunde. Omdat er ook in het secundair onderwijs nood was aan een andere aanpak, werd de NABO-opleiding vertaald op maat van leerkrachten tweede en derde graad.

De leerkracht als culturele bemiddelaar

Dunant Academie

Kris Rutten draagt de ene na de andere goede reden aan om ook als leerkracht de micro-credential Cultuur, Media en Educatie mee te pikken. “De opleiding richt zich op leerkrachten in opleiding maar ook op actieve leerkrachten. Dit jaar wordt de opleiding voor het eerst ook aangeboden als keuzevak in de postgraduaatsopleiding Erfgoed en Samenleving. De deelnemers aan de micro-credential komen dus uit diverse disciplines zoals geschiedenis, economie, politieke wetenschappen en zelfs de exacte wetenschappen, wat zorgt voor een brede en rijke uitwisseling van perspectieven tijdens de hoorcolleges.” Wat ze gemeen hebben? Hun liefde voor cultuur en een *drive* om die liefde te delen met hun leerlingen (in spe).

Maar hoe pak je praten over cultuur in de klas aan in onze

gepolariseerde samenleving? En wat is dat dan, cultuur? In de superdiverse samenleving van vandaag zijn cultuur en maatschappij sterker dan ooit met elkaar verweven. “Ons programma helpt leerkrachten om zich als culturele bemiddelaars of zelfs culturele antropologen te profileren bij hun leerlingen. De focus van de opleiding ligt op het samen analyseren van maatschappelijke debatten en culturele vraagstukken, eerder dan op het aanbieden van kant-en-klare didactische tools. De micro-credential wil de leerkrachten aanmoedigen om hun inzichten te vertalen naar hun eigen onderwijspraktijk.”

De droom van Kris? “Dat leerkrachten niet alleen lesgeven over cultuur, maar zelf actieve cultuurparticipanten worden en hun leerlingen inspireren om hetzelfde te doen.” ■

Meer info over deze opleiding?
Scan de QR-code

KRIS RUTTEN

is hoofddocent Cultuur en Educatie bij de vakgroep Onderwijskunde van de Universiteit Gent. Daarnaast is hij voorzitter van Iedereen Leest, de Vlaamse referentie-organisatie rond leesbevordering. Met veel passie en enthousiasme daagt hij studenten een semester lang uit met discussie en debat in de micro-credential Cultuur, Media en Educatie.

Hoe voelt een vergrote prostaat aan? Of een knobbeltje in de borst? En hoe leg je een urinesonde aan? Dankzij de nalatenschap van een huisarts kunnen studenten geneeskunde ook zonder echte patiënten hun vaardigheden oefenen in een gloednieuw zelfleerstation.

STUDENTEN GENEESKUNDE OEFENEN OP LEVENSECHTE MODELLEN DANKZIJ TESTAMENT VAN HUISARTS

“Kijk, ik neem die naald zo vast. Anders heb je geen grip”, toont studente Alice, terwijl ze een wonde hecht. Haar studiegenoten kijken vol belangstelling mee. Nee, de wonde is niet echt: de studenten geneeskunde oefenen hun vaardigheden op anatomische modellen in het zelfleerstation.

Het is gezellig druk in het klaslokaal. Sommige studenten werken alleen, anderen in groepjes. Ze geven elkaar advies, vragen raad en tonen hun technieken. Ze hechten, controleren borst- en prostaattumoren, leggen urinesondes en infusen aan.

HET HELE ACADEMIEJAAR DOOR OEFENEN

“Sinds kort hebben we een leslokaal dat enkel dient om die vaardigheden te oefenen”, vertelt Leen Aper, coördinator van het skillslab. “Daar kunnen studenten vanaf nu het hele academiejaar terecht. Dat is geen

overbodige luxe om hun skills te automatiseren. Maar daarvoor hadden we voldoende goed materiaal nodig en dat kost geld.”

“Gelukkig kwam er geld vrij dankzij het testament van Guy De Cloedt, een huisarts die aan de UGent had gestudeerd en het nieuws over de universiteit altijd was blijven volgen”, verklaart professor Lieven Danneels, onderwijsdirecteur van de faculteit Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen. “Zijn wensen kwamen helemaal overeen met onze noden.”

LEVENSECHTE FANTOMEN

De vaardigheden die ze in het klaslokaal oefenen, zijn erg divers. Voor eerstejaarsstudenten zijn er lessen in EHBO en acute wondzorg, terwijl derdejaarsstudenten gynaecologisch en neurologisch onderzoek oefenen. “Het gebruik van levensechte modellen is essentieel”, benadrukt Leen. “Vooral bij gevoelige handelingen, zoals onderzoek met een speculum (een hulpmiddel om in lichaamsopeningen te kunnen kijken, n.v.d.r.), is het cruciaal dat studenten eerst op een model oefenen.”

“Je wil die dingen echt onder de knie hebben”, vindt Alexandra, een derdejaarsstudent. “Niet alleen voor je examens, ook gewoon voor jezelf.” Haar medestudent Vita vult aan: “Praktijklessen zijn een leuke afwisseling van de theorie en het zelfleerstation helpt ons echt om beter voorbereid te zijn.” Alice knikt. “Na al die tijd met je neus in de boeken is het gewoon leuk om met je handen bezig te zijn. Je hebt het gevoel dat je echt iets kan.” Ze lacht: “Ik doe trouwens alsof de pop een echt mens is. ‘Ah, dag meneer, hoe is het?’, vraag ik dan.”

ONDERWIJS VAN DE TOEKOMST: ZELFSTUREND EN MULTIDISCIPLINAIR

Maar het zelfleerstation is méér dan een plek om vaardigheden aan te leren, vertelt Lieven: het is een belangrijke faciliteit ter ondersteuning van het curriculum. “We willen dat studenten autonomer worden in hun leerproces. Het zelfleerstation geeft hen die mogelijkheid doordat ze zélf stappen moeten zetten om zich te bekwamen.”

Meer nog: de integratie van het zelfleerstation binnen het bredere onderwijsaanbod van de faculteit is een stap in de richting van een toekomstgericht curriculum. “We willen studenten voorbereiden op een multidisciplinaire zorgomgeving,” legt Lieven uit. “Het is belangrijk dat verschillende zorgprofessionals elkaar kennen en samen kunnen werken. De tijd dat iedereen op zijn eigen eilandje zit, is voorbij.”

LIEVEN DANNEELS

is professor Revalidatie-wetenschappen en Kinesithérapie en onderwijsdirecteur aan de faculteit Geneeskunde en Gezondheids-wetenschappen. Zijn onderzoeksdomein gaat over lagerugpijn. Hij schreef er onder meer dit boek over: ‘De rug, een gezonde kijk op rugpijn’.

LEEN APER

is coördinator van het skillslab aan de faculteit Geneeskunde en Gezondheids-wetenschappen. Haar masterproefonderzoek over onderwijs in consultvoering vormde een perfecte opstap om het skillslab uit te bouwen.

Zo werken ze met een systeem van leerling-assistenten. Lieven: “Studenten geven les aan elkaar, ook uit verschillende richtingen. Studenten geneeskunde en kinesithérapie, bijvoorbeeld.” Leen knikt: “Het hokjes-denken moet eruit. Dat zie je ook in de praktijk: meer en meer huisartsenpraktijken werken met psychologen, kinesisten en verpleegkundigen.”

HET RESULTAAT VAN EEN NALATENSCHAP

Lieven en Leen blijven werken aan verdere verbeteringen en uitbreidingen van het zelfleerstation. “We dromen van nog meer faciliteiten en mogelijkheden”, zegt Lieven. “Met de goede verstandhouding die we hebben met het UZ Gent en de verdere ontplooiingskansen die dat biedt, zien we een mooie toekomst voor het vaardigheden-onderwijs.”

Het is duidelijk: de wens van dokter Guy De Cloedt helpt studenten én het onderwijs in het algemeen. “Het is mooi om te zien dat we met een nalatenschap iets duurzaam kunnen realiseren dat onze studenten, en dus ook onze toekomstige gezondheidszorg, ten goede komt”, besluit Lieven. ■

Meer weten over hoe je de UGent kan opnemen in je testament?

Contacteer Elien Wanzele (09 264 33 88) of Terry Ediers (09 264 83 31), zij begeleiden je in alle discretie en zorgen voor jouw gemoedsrust dat alles goed geregeld is.

Partner van schenker vertelt: “Dit is wat hij gewild zou hebben.”

“Hij zou dit fantastisch gevonden hebben”, zegt zijn levenspartner Mariëlle De Bom Van Driessche ontroerd. “Ik denk dat hij vanuit de hemel meekijkt en glimlacht.” Mariëlle bezocht net het gloednieuwe zelfleerstation dat genoemd is naar haar overleden levenspartner. “Er hangt zelfs een naam bordje met zijn naam op: heel mooi! Hij zal niet vergeten worden aan de UGent en ver daarbuiten. Daar ben ik heel dankbaar voor.”

Guy De Cloedt, Gentenaar in hart en nieren, studeerde ooit zelf aan de UGent. Hij overleed een paar jaar geleden onverwacht aan een zware infectie. “Hij had tot het einde van zijn leven een sterke verbondenheid met de UGent. Na zijn studies volgde hij er regelmatig cursussen en hij is het nieuws over de universiteit altijd blijven volgen. Het heeft hem gemaakt tot wie hij was”, vertelt Mariëlle. Het kwam dan ook niet als een verrassing dat hij de UGent wilde opnemen in zijn testament.

“Hij vond het heel belangrijk dat het geld zou gaan naar de faculteit waar hij zelf is afgestudeerd.” Waar het precies aan besteed zou worden, kon Mariëlle mee bepalen.

En toen ze samen met de dienst fondsenwerving van de UGent het skillslab bezocht, voelde ze meteen dat het juist zat. “De studenten waren op dat moment aan het oefenen op de protheses. Je voelde de energie van de studenten in de ruimte. Toen wist ik: ja, dit is wat hij gewild zou hebben”, legt Mariëlle uit. “Op het moment dat ik die beslissing nam, leek het licht er nog feller te schijnen. Ik ben met een goed gevoel naar huis gegaan.”

Met het geld van dokter De Cloedt richtte het skillslab het Fonds Medische Vaardigheden - dr. Guy De Cloedt op. Dat fonds investeerde al in nieuw materiaal en richtte nu dus een volledig lokaal in als zelfleerstation.

VERBONDEN DOOR MUZIEK, EN DE UGENT

Muziek overstijgt alles, ook je studierichting. Heel wat studenten leren elkaar kennen via hun passie voor muziek: in het studentenkoor of -orkest. Maar zodra je afstudeert, stopt dit muzikale verhaal voor de meesten. Wat dan? Dan richt je toch gewoon een muzikale alumnivereniging op! Vandaag kunnen alumni en personeelsleden aansluiten bij drie muzikale alumniverenigingen: Continuo, Clangent en Aeolus Ganda.

CONTINUO

Het alumni- en personeelsorkest

Naomi Hoornaert is voorzitter en violiste bij Continuo. "Twee jaar geleden ben ik lid geworden van Continuo en sinds kort ben ik ook voorzitter. Als voorzitter kan ik mijn talenten op het vlak van planning, overzicht en structuur inzetten die ik heb ontwikkeld als people operations director voor een softwarebedrijf. Ik heb nochtans een totaal andere opleidingsachtergrond. Aan de UGent heb ik eerst kunstwetenschappen gestudeerd, gevolgd door een manama communicatiewetenschappen.

Tijdens mijn studies speelde ik viool bij het Gents Universitair Symfonisch Orkest (GUSO), waar ik veel vrienden heb gemaakt. Maar als je afstudeert, stopt het verhaal. Mijn vroegere kotgenote en goede vriendin Hanna speelde al langer bij Continuo en heeft me de voorbij

jaren regelmatig gevraagd om aan te sluiten. Maar omdat ik niet iets half kan doen, hield ik de boot af. Het was te veel in combinatie met mijn werk en andere hobby's. Uiteindelijk heeft ze me overtuigd door het boeiende repertoire, het hoge niveau en de kans om weer met mijn muziekvrienden te spelen.

We repeteren elke week op vrijdagavond in een zaal op Campus Sterre die we gratis mogen gebruiken van de UGent. Ook ons materiaal kunnen we daar opslaan. We worden gesteund door professor Isabel Van Driessche, decaan van de faculteit Wetenschappen, en rector Rik Van de Walle, die ons helpt met sponsors en middelen te vinden. Vanaf mijn 12 jaar speelde ik trouwens samen met de rector bij een orkest uit Eeklo. Maar ik denk niet dat hij me zich herinnert, want in het begin zat ik helemaal achteraan en speelde ik geen noot. Ik was al blij dat ik de partituur kon volgen (lacht).

Continuo volgt de academische kalender, met concerten in januari en juni. We hebben zo'n 50 à 60 vaste muzikanten en spelen een gevarieerd repertoire, van klassieke muziek tot opera en hedendaagse stukken. Met Continuo Ma Non Troppo, een kleinere versie van het orkest, spelen we regelmatig op proclamaties, wat een leuke manier is om de band met de UGent te versterken."

[Meer info, repetities en concerten op continuo-ugent.be](https://continuo-ugent.be)

CLANGENT

Het personeels- en alumnikoer

Bob Oeyen studeerde fysica en sterrenkunde en rondt nu zijn doctoraat af aan de UGent. Hij is co-voorzitter van Clangent, het personeels- en alumnikoer van de UGent. "Samen met enkele oud-leden van het studentenkoor hebben we Clangent opgericht. Na al die jaren samen zingen – ik was 10 jaar eerste tenor – wilden we dat graag verderzetten. Omdat de UGent de gemene deler was tussen ons, leek een alumnikoer een logisch vervolg.

In 2022 en 2023 begonnen we met een kleine kerngroep. Toen onze

plannen voor Clangent concreet genoeg waren, hebben we de aanvraag voor erkenning als alumnivereniging ingediend. Dat verliep heel vlot. In april 2023 hielden we een try-out om te peilen naar interesse en daar kwam heel veel volk op af. In september 2023 zijn we gestart met ledenwerving via een open koordag en audities. Nu telt het koor zo'n 50 leden, voornamelijk alumni en enkele UGent-medewerkers. In januari 2024 gaven we ons eerste optreden in de Aula, een zaal met geweldige akoestiek. Tot onze verrassing was het concert na een week

AEOLUS GANDA

De personeels- en
alumniharmonie

uitverkocht, dus organiseerden we meteen een tweede (lacht). We repeteren elke maandagavond op Campus Sterre. Ons repertoire is gevarieerd, van koorwerken uit de renaissance tot hedendaagse stukken. Onze dirigent bepaalt het programma, maar als koorleden hebben we ook inspraak. Zelf zou ik graag een groot werk als Carmina Burana zingen, samen met een orkest.

Hoewel we pas een jaar bezig zijn, hebben we al een homogene groep gevormd. Door audities te organiseren, houden we de niveaoverschillen klein, wat helpt om snel mooi samen

te zingen. Binnen vijf jaar willen we deelnemen aan een koorfestival of -wedstrijd. In november doen we al mee aan een koorfestival in Brugge. Het is geen wedstrijd, maar we krijgen daar wel feedback van de jury.

Koorzang is voor mij niet alleen bijzonder door de vriendschappen die ontstaan, maar ook door het unieke samenzijn. Samen zingen betekent samen ademen, elkaar aanvoelen, en versmelten tot één organisme. Er ontstaat pure magie. Onbeschrijflijk."

[Meer info, repetities en concerten op clangent.be.](https://clangent.be)

Sander Verdonck, vice-voorzitter van Aeolus Ganda en business analist, vertelt over zijn liefde voor muziek: "Al sinds de lagere school speel ik saxofoon. Tijdens mijn masteropleiding burgerlijk ingenieur computerwetenschappen sloot ik me aan bij het Gents Universitair Harmonie Orkest. Nadat we afstudeerden in 2020 moesten mijn vrienden en ik helaas stoppen met het orkest. Dat vonden we enorm jammer, want we hadden toch een paar jaar samen iets opgebouwd. Daarom besloten we in januari 2023 een harmonie-orkest op te richten verbonden aan de alumniwerking van de UGent.

Na talloze brainstormsessies over de statuten begonnen we vorig jaar in april met de repetities. Dankzij de goedkeuring van ons dossier als alumnivereniging konden we onze oproep via de UGent-kanalen voor medewerkers en voor alumni verspreiden. De respons was overweldigend: zo'n 90 muzikanten kwamen opdagen. Vandaag telt ons orkest 55 leden, een mix van alumni en UGent-medewerkers. Maar nieuwe leden zijn altijd welkom!

Ons orkest is meer dan muziek: ik maak hier nieuwe vrienden en breid mijn professionele netwerk uit. Na de repetities praten we vaak na in de bar, dat versterkt de band. We repeteren elke zondagavond in een zaal op Campus Sterre die we gratis mogen gebruiken van de UGent. Ons repertoire richt zich op uitdagende harmoniemuziek, waarbij we af en toe proberen van boeiende arrangementen uit het populaire genre.

Een hoogtepunt was ons eerste optreden in maart 2024. We speelden meteen voor een volle zaal en kregen erna veel complimenten. Supertof was het feit dat het publiek merkte met hoeveel plezier we speelden. Want dat is voor ons enorm belangrijk: we doen dit als hobby, we zijn geen professionals, we willen ons vooral amuseren.

Mijn ervaring in het orkest helpt me ook in mijn job. Spelen in een orkest is pure multitasking: je moet tegelijk noten lezen en spelen, de dirigent volgen en luisteren naar de anderen. Het doet me denken aan een teamsport: je moet samenwerken met 55 muzikanten om als één geheel te klinken." ■

[Meer info, repetities en concerten op clangent.be](https://clangent.be)

Dit najaar ging een nieuwe Vlaamse Regering van start. Zulke politieke scharniermomenten worden in universitaire bestuurskamers vanzelfsprekend met argusogen gevolgd.

Voor de precieze koers die de nieuwe ploeg de komende vijf jaar voor onze universiteiten voor ogen heeft, is het wachten op de uitgewerkte voorstellen en – vooral – op de beleidsdaden die daarop zullen volgen. Maar de passages over hoger onderwijs in het regeerakkoord stemmen alvast voorzichtig positief – ook al ben ik het zeker niet met alle voorstellen eens.

Een passage die ik er graag even uitlicht, betreft de ontwikkeling van een systeem om in het hoger onderwijs zogenaamde micro-credentials toe te kennen aan levenslang lerenden. Micro-credentials zijn korte, flexibele leertrajecten die cursisten de kans bieden om gerichte vaardigheden te ontwikkelen en te valideren.

De UGent koos er enkele jaren geleden al voor om strategisch in te zetten op micro-credentials, als antwoord op een duidelijke vraag naar maatwerk en flexibiliteit vanuit de arbeidsmarkt. We merken aan het groeiende aantal deelnemers dat deze kleine opleidingen intussen ook erg worden gesmaakt. Onze universiteit speelt echt een leidende rol op dit vlak. Dat de nieuwe regering voor zulke trajecten een beleidskader wil voorzien, juich ik ten zeerste toe.

Actief de vinger aan de pols houden van actuele kennis of nieuwe innovatieve toepassingen: voor wie mee wil zijn in onze snel veranderende maatschappij is het een must. Het stuk over de geneesmiddelen van de toekomst dat u elders in dit magazine vindt, bewijst het: op het vlak van kennis en innovatie lopen universiteiten zoals de UGent voorop. Dat maakt van ons ook de ideale partner om eerder verworven kennis en vaardigheden op te frissen of uit te diepen. Als u als leerkracht aan de slag bent, bijvoorbeeld, zoals u in een ander artikel kon lezen.

Aan de UGent passen we deze attitude van permanent bijleren en adapteren trouwens ook op onszelf toe. Hoe vreemd zou het niet zijn om in het labo baanbrekend onderzoek te verrichten naar AI-toepassingen en in de aula ernaast te doen alsof diezelfde toepassingen niet bestaan? Onze keuze is helder: *AI is here to stay*, en we gaan voluit voor een verantwoord gebruik ervan.

RIK VAN DE WALLE, RECTOR UGENT

Taken by the disguised crow, 2022, borduurwerk Aamina Jakhdam & collage Sofie Verclyte © Aaron Lapeirre

DE WAARHEID STEEKT

“In oorlogen sneuvelt de waarheid als eerste.” De uitspraak, toegeschreven aan de Griekse schrijver Aischylos (526-456 v.Chr.) is toepasselijk bij deze geborduurde collage. Het is een voorbeeld van een werk gemaakt door een groep Syrische vrouwen in een vluchtelingenkamp in Libanon. Ze borduren om hun ervaringen en waarheden te delen, al is de interpretatie

ervan niet zo eenvoudig. Kleuren, vormen en steken hebben bijvoorbeeld een bepaalde betekenis, die belangrijk is om het werk te begrijpen. Zo koos borduurder Aamina Jakhdam er in dit werk bewust voor om de grote vogel met een geweer uit te rusten. Hij symboliseert de militair die haar neefje verstikte. De kleine vogel kreeg felle kleuren, als symbool voor de onschuld van de kinderen en de hoop voor een betere toekomst.

Dit werk kwam tot stand binnen het artistiek onderzoeksproject van Sofie Verclyte. Zij doet onderzoek naar artistieke praktijken en mensenrechten. Ze leerde de borduurtaal en exploreert hoe de taal een manier is om verhalen, waaronder persoonlijke waarheden, te vertellen. Via artistieke praktijken gaat ze in gesprek met de vrouwen en wil ze de verhalen van de vrouwen mee zichtbaar maken.

Het borduurwerk is momenteel te zien in de expo 'WAARHEID', die nog tot 21 april 2025 loopt in GUM & Plantentuin.